

წა გრიგოლ ნეოკესარიელი

ხარებისათჳს, მესამე*

აჟამს მოვიცსენი **ფადისი** იგი ურჩებად, ვცრემლოდი; და რაჟამს ვიხილი ნაყოფი იგი **მარიამისი**, კუალად განვახლდი, უკუდარო ნათესავით, უხილარო სიკეთითა, პირველ საუკუნეთა ნათელი ნათლისაგან, ღმრთისაგან მამისა იშვე ძმ ღმრთისა და, სიტყუად რად იყავ, კორცნი შეიმოსენ ქალწულისაგან წმიდისა **მარიამისა**, რადთა კელითა შენითა წმიდითა შექმნილი **ადამი** კუალად განაახლო.

წმიდარო, უკუდარო, საუკუნეო, მიუწდომელო, უცვალელო, რომელი ჭეშმარიტი ძმ ღმრთისა პირველ საუკუნეთა ხარ, სათნო-იყავ შესლვად საშოსა წმიდისა ქალწულისასა, რადთა პირველ დაბადებული იგი კაცი კელთაგან შენთა წმიდათა და ცოდვითა მომკუდარი კუალად განაახლო.

ჩეფსით მოხუედ ნებითა მამისა უხილავისადათა. ლილადებთ შენ ყოველნი და მეუფედ გხადით, შემწე ჩუენდა იყავ, რომელი იშვე ქალწულისაგან და შეიხვე სახუეველითა და მიიწვინე ბაგასა და სძითა იზარდებოდე **მარიამისგან**, რადთა პირველ შექმნილი **ადამ** კუალად აღადგინო.

წმრთის მეცნიერებისა რად გემოდ ვიხილეთ, კმაჲ ტკბილი აღმოუტეოთ და ტკბილსა მას ღმრთისა სიტყვსა ძალსა ვადიდებდეთ, კმა-ტკბილისა მის მოძღურისა საღმრთოჲსა მადლისაჲსა ღირსნი ქებანი შეეწირნეთ. ჩამეთუ ქუეყანად და ზღუად და ყოველივე დაბადებული, ხილული და უხილავი ღმრთისა კაცთ-მოყუარებასა უგალობს და ადიდებს მისისა მისთჳს სახიერებისა, რამეთუ ყო ჩუენდა მომართ. ჩამეთუ ღმერთი იყო და კორციითა გამოჩნდა, სიმდაბლჳ გამოუთქუმელი ინება, დედაკაცისაგან წმიდისა იშვა, რადთა ურჩებითა მომკუდარი იგი კუალად განაახლო.

ჰოვედით, ერნო, და ყოველნი ქალწულისაგან შობილსა უგალობდეთ. ჰომელი დიდებაჲ და პატივი ღმრთისა უპირადჳს ყოველთა საუკუ-

ნეთად არს, მსგავსად ვნებისა და სიგლახაკისა ჩუენისა იქმნა დიდად შუენიერი იგი კელმწიფებაჲ; რომელი ხატი ღმრთისაჲ იყო, ხატი მონისაჲ შეიმოსა; რომელი მან შეიმოსა ნათელი ვითარცა სამოსელი, იქცეოდა კაცთა შორის ვითარცა შეურაცხი; რომელი ქერობინთა ზედა ბევრეულთაგან ანგელოზთა იდიდების, იქცეოდა სოფელსა შინა, რომელი პირველითვე არს და აცხოვნებს ყოველსა სოფელსა, წმიდისაგან ქალწულისა იშვა, რადთა პირველ შექმნილი იგი კუალად განაახლოს.

წყო დასაბამი განკაცებისაჲ ქრისტემან ღმერთმან ჩუენმან, რომელ თანა-დაუსაბამო იყო ღმრთისა და მამისაჲ, რადთა აღიყვანოს დაუსაბამოჲსა მის მთავრობისა ღმრთეებისაჲსა დაცემული იგი კაცი.

ხატი მონებისაჲ შეიმოსა წმიდისაგან ქალწულისა, რადთა კუალად-გუაგნეს ჩუენ დიდებულსა მას ხატსა უფლისა ჩუენისასა; შეიმოსა მიწისაგანისაჲ მის ხატი, რადთა ზიარ მყვენეს ჩუენ ხატისა მის ზეცისაჲსა; მკლავთა ზედა წმიდისა დედაკაცისათა დაჯდა, რადთა მარჯუენით გკწოდოს ჩუენ თჳსისა მამისა; შეურაცხი გუამი თავს-იდვა შემოსად და მითვე საფლავსა დაიდვა, რადთა მკუდრად გამოგვრჩინეს ჩუენ საუკუნისა ცხოვრებისა; საშოსა წმიდისა ქალწულისასა დაადგრა მიუწდომელი იგი, რადთა ცოდვითა განკრწნილი **ადამ** კუალად განაახლოს.

ცხოველი წყაროჲ, ქრისტე ღმერთი ჩუენი, — ცხოველისა მიმართ კმისა გურწმენა, — ცხოვრების მომცემელ არს; საიდუმლოჲ ესე ცხოვრებასა დაუსრულებელსა მდიდრად მოანიჭებს, რომელნი ესვენ მას და სულითა მით მადლისაჲთა თუალთა გულისათა განანათლებს.

სმის დაუწყუედელისა და თაფლის გამომადინებელისაგან წყაროჲსა, რომელთა სარწმუნოებით სწყურის, განძლებიან; რომლისათჳსცა ერთი კმაჲ თითოეულსა საცხოვრებელად მსგავსად ღირსებისა განეყოფვის: სწორად

* სინური მრავალთჳი 864 წლისა, რედ. სკ. პანძე, თბ., 1959. ლგ. 16-23.

მისცემს ჭაბუკთა და ბერთა, დედათა და ყრმათა; ერთისაგან დაუსრულებელისა წყაროსა გამოუთქუმელისა ღმრთეებისადასა აღმოცემის მადლი იგი და ნიჭი სულისა წმიდისა; ერთისაგან წმიდისა ქალწულისა მრავალ-სასყიდლისა იგი მარგალიტი გამოვიდა, რადთა ცოდვითა მომკუდარი იგი პირველ შექმნილი იგი კაცი კუალად განაცხოველოს.

ძუჭ სიმართლისა და ქუეყანასა ზედა გამოჩნდა, ქრისტე ღმერთი ჩუენი, სახითა ხატად კაცისა მოსლვად ნათესავისა ჩუენისა ჯერ-იჩინა; შესხრტულსა მას გუამსა კაცებისასა ელვარც იგი ბრწყინვალეობა ღმრთეებისა დაეფარა და სულითა ღმრთეებისადათა მოგუეახლა ჩუენ; ანგელოზთა გალობასა ღირს მევნა ჩუენ გალობად მისა; ოქრო-ფესოვანთაგან ყუავილთა შეთხზულითა გვრგვნითა დღესასწაულთ მოყუარეთა მორჩილად მსმენელთა სულთა ჰნებაჲს გვრგვნიან ყოფაჲ; დაუბერებელთაგან სამოთხეთა ნაყოფ-შუენიერნი იგი ყუავილნი მოუჭდეთ და ჴელითა მოვისთულებით, რამეთუ ღირს არს ღმრთისა სათნო იგი ტაძარი წმიდისა ქალწულისა და ესევითარითა გვრგვნითა შემკობად. წმისთჲს მისგან განმანათლებელი იგი მარგალიტი გამოვიდა, რადთა ბნელსა და აჩრდილთა სიკუდილისათა შთაგრდომილი იგი კუალად ნათელსა მას უკუდავებისასა აღმოყვანოს. საღმრთოთაგან სიტყუათა ქრისტე მადლითა რაჲ ვიშუებთ, ღირსნი გალობანი მისა შევწირნეთ საღმრთოთაგან საიდუმლოთა; უკუდავებისა ნაყოფთა მოსთულებად ვისწრაფოთ ღმრთით შემოსილთა მითხრობათა ნაყოფითა სულნელებისადა; სიტყუათა შინა საღმრთოთა მადლისათა ვიშუებდეთ და მერალობაჲ განბანად ვისწრაფოთ, ზოლო სულნელებად იგი სათნოებათაჲ შევიმოსოთ; ჯაჭვ იგი სარწმუნოებისა და შთავიცუათ და სათნო იგი ცხოვრებაჲ მოვიბლარდნოთ, წმიდა იგი და შეუვინებელი სამოსელი სიწმიდისა და ვიმარხოთ, რამეთუ ესე სათნოებაჲ არს მშკდობისა თანამყოფი და სიყუარულისა თანა-მეუდღე, ყუავილი, რომლისაგან სასოებისა სულნელეებაჲ გამოვალს.

თა რომელნი ამას ზედა კრავნი ძოვენ სარწმუნოებით, ნათლის-სახენი თესლნი სამებასა უგალობენ და ჩუენცა, საყუარელნი, მარანსა მას მაცხოვრისასა მივისწრაფოთ, საღმრთოთა სიტყუთა მადლისადა ანგელოზთა თანა წმიდასა ქალწულსა უგალობდეთ და ვიტყოდით:

გიხაროდენ, მიმადლებულო! რამეთუ მისგან გამოვიდა ნათელი იგი მიუწდომელი და განგუანათლნა ჩუენ გამოუთქუმელითა მით მისითა სახიერებითა.

5 ხარავი განწმენდილი და ტაძარი ღმრთისაჲ პატიოსანი ჴეშმარიტად წმიდაჲ ქალწული იყო ოქროსა იგი ყოვლად დასაწუველთაჲ მათ საკურთხეველი გარდამატებულისა მისთჲს მისისა სიწმიდისა; საღმრთო იგი შეზავებული 10 საკუმეველი და წმიდაჲ იგი საცხებელი ზეთისა მრავალ-სასყიდლისაჲ იგი სარწმუნოთა ნარდისა ალაბასტრისაჲ; სამღვლო იგი გვრგვნი გამოუთქუმელისა მის ზრახვისა მაწუყებელი, რომელი მხოლოდ ჴორციითა და 15 სულითა წმიდა იყო; ბჭმ იგი, რომელი აღმოსავლად ზედვიდა და უფლისა შესლვითა და გამოსლვითა ყოველი სოფელი განანათლა; მსხმო იგი ზეთისხილი, რომლისაგან ჴორციელი იგი უფალი მოიღო სულმან წმიდამან და 20 მრავალ-გუემული ნათესავი კაცთაჲ აღჰმართა.

სე ქალწულთა სიქადული, დედათა სიხარული, მთავარანგელოზისა მიერ უწყებელი, ვითარცა წერილ არს: «გიხაროდენ, მიმადლებულო, უფალი შენ თანა!» და კუალად: შენგან, 25 რადთა ცოდვითა მომკუდარი იგი ადამ განაახლოს.

ძუცელსა ქალწულისასა რაჲ დატევნად ჯერ-იჩინა უფალმან, მთავარანგელოზი წინადასწარ მახარებელად მოავლინა, ზოლო იგი გამოუთქუმელთაგან რაჲ ზეცისა ძალთა მარიაჲსა 30 მოვიდა და პირველად «გიხაროდენ, მიმადლებულო» უქადაგა მას და კუალად მეყსეულად მიაგება, ვითარმედ: «უფალი შენ თანა» (ლუკ. 1,28), «კურთხეულ ხარ შენ დედათა შოვრის და კურთხეულ არს ნაყოფი მუცლისა შენისაჲ» 35 (ლუკ. 1,42), ზოლო იგი შეძრწუნდა და განიზრახვიდა: ვითარ-მე იყოს მოკითხვაჲ ესე? შემსგავსებულად სამე წმიდასა მარიაჲს ქალწულად მადლი იგი გამოირჩევს, რამეთუ ბრძენი იყო ყოვლითაჲ წმიდაჲ ესე, ყოველთა ნათესავთა დედათა შორის არასადა იპოვა მსგავს მისა.

სრა ვითარ პირველი იგი ქალწული ეჲ სამოთხესა შინა იპოვა მარტოჲ უსუსური გონებითა და გუელისაგან სიტყუაჲ იგი შეიწყნარა და 45 ესრით განიკრწნა თჳსისაგან გულის ზრახვისა და მის გამო ყოველიჲ შრომაჲ წმიდათაჲ იქმნა, არამედ მხოლოდსაგან წმიდისა ქალწულისა მისი იგი შეცოდებაჲ განქარდების.

სრა ვითარ-იგი სარას რაჲ ქარა მისა მიდ-

გომილობისათვის და თავკედად იცინოდა; არა ვითარ-იგი **რეზეკა** სამკაული იგი ნებით თვსით მვესეულად შეიწყნარა და გულს-მოდგინედ აქლემთა მათ ქმრისა თვსისათა ასუმიდა წყალსა; არა ვითარ ყოველმან დედაკაცმან მხიარულებად იგი მოკითხვისად განუკითხველად შეიწყნარა, არამედ განცხოველებულითა გონებითა და განათლებულითა გულის სიტყვთა თავით თვსით განიზრახვიდა და იტყოდა: «ვითარ-მე იყოს მოკითხვაჲ ესე? ვინაჲ-მე აქუს თავი ნიჭსა ამას? ვინაჲ ჩუენდა ესევითარი კურთხევაჲ მოიღე? რომელთა საფასეთაგან მარგალიტი ესე სიტყუად მოივლინა ჩუენდა? მნებაჲს, რადთა უწყოდ: რად არს ნიჭი იგი და ვინ არს მომღებელი, ანუ ვინაჲ არს მომძღუნებელი იგი? ზეცით მოსრულხარ და კაცისა ხატად აჩუენებ და ლამპარ ნათლის ელვარე ხარ».

შმას თავით თვსით წმიდაჲ იგი განიზრახვიდა და იტყოდა. ღოლო ანგელოზმან მან ესევითართა სიტყვთა **მარიამისგან** კითხვაჲ იგი დაუქსნა და პრქუა: «სული წმიდაჲ მოვიდეს შენ ზედა და ძალი მადლისაჲ გფარვიდეს შენ» (ლუკ. 1,35), «რომლისაგან მუცლად-იღო და შვე ძმ და უწოდი სახელი მისი იესუ» (ლუკ. 1,31), რადთა იქსნეს ნათესავი კაცთაჲ სიკუდილისაგან ცოდვათაჲსა.

ჰერმე კუალად მიუგო **მარიამ** ანგელოზსა მას და პრქუა: «ვითარ-მე იყოს ესე ჩემდა, რამეთუ მამაკაცი ქუეყანისაჲ ცნობად არა მნებაჲს?» (ლუკ. 1,34), რამეთუ ზეცისასა მას სიძესა თავი თვსი განუკუთნე; ქალწულად მნებაჲს დადგრომად და პატივი ქალწულებისაჲ არა მნებაჲს განცემად.

ღოლო ანგელოზი იგი ესევითართა სიტყვთა წმიდასა მას განამტკიცებდა: «ნუ გეშინინ, **მარიამ**, რამეთუ ჰპოვე მადლი წინაშე ღმრთისა» (ლუკ. 1,30). ჰადლსა მას ნუ განიკითხავ, რამეთუ შვეულთა ბუნებისათა მადლმან დამონებად არა თავს-იდვას. ღოლო სული წმიდაჲ მოვიდეს შენ ზედა. შმისთვსცა შობილი იგი ძმ ღმრთისაჲ თანა-ხატი და თანა-არსი და თანა-მსგავსი მამისაჲ, რომელსა შინა ყოველივე აქუს მამასა: ღმრთეებისა გამოცხადებაჲ, ხატი პირსა შინა და ბრწყინვალეებისაგან დიდებაჲ იგი განახლდების.

სწავენ, **მარიამ**, რომელნი აქამომდე ანგელსთაგანცა დაფარულ იყვნეს; გულისხმა-ყვენ, **მარიამ**, რომელნი წინაწარმეტყუელთა და მამათ მთავართა ვერ იცოდეს: გესმა, რო-

მელსა ვერსადა ვინ კრებულთაგანი ღმერთ-შემოსილთაჲ ღირს იქმნა. **დავით** და **ესაია** და ყოველნი წინაწარმეტყუელნი უფლისა განკაცებისათვის წინავე ქადაგებდეს, არამედ ვითარ გვულებოდა ყოფად, არა უწყოდეს, შენ ზოლო მარტოდ, **მ** წმიდაო ქალწულო, რომელთა ყოველნი უმეცარ არიან საიდუმლოთა, შეიწყნარე და ისწავე და ნუ განიზრახავ და იტყვ: «ვითარ-მე იყოს ჩემდა ესე»? რამეთუ რომელმან ქალწულისაგან ქუეყანისა შექმნა კაცი, აწცა მანვე ყოს, ვითარცა უნდეს, რადთა აცხოვნოს თვსი იგი შექმნილი.

სწ ღმრთეებისა გამომეტყუელებისა გამოუთქუმელისა ნათლისა ლამპარნი ელვარედ გამობრწყინდებიან; აწ დამაკვრვებს მე წმიდისა ქალწულისა სახმ. **ჴითარცა-იგი** შემსგავსებულად ესე ანგელოზმან ყოვლისა უპირადმს ესევითართა სიტყვთა მოიკითხა, ვითარმედ: «გიხაროდენ, მიმადლებულო!»

ჴოველთაგან ნათესავთა შობად ღმრთისა ესე ზოლო ღირს იქმნა, მარტომან იტვრთა, რომელსა სიტყვთა უტვრთვან. **შა** არა ზოლო თუ შუენიერებაჲ იგი ღმრთის-შმობელისაჲ, დასაკვრვებელ არს სულისა მისისაჲცა იგი სათნოებაჲ; რომლისათვისცა ანგელოზმან მან უდაღადა მას, ვითარმედ: «გიხაროდენ, მიმადლებულო! უფალი შენ თანა!» და მერმე კუალად: «შენგან», რადთა ხატად თვსა შექმნილი იგი აცხოვნოს. **ჴითარცა** მოწყალემან საგანედ ღმერთსა წმიდაჲ სული თვსი განუმზადა, უცხოთა საიდუმლოთა დამტვეწელ იქმნა.

ჰოვედით უკუე აწ, საყუარელნო, და ჩუენცა მსგავსად ძალისა ჩუენისა თანა-ნადები იგი გარდავიკადოთ, კმასა მას ანგელოზისასა ჩუენცა შეუდგინოთ და ვღაღატ-ვეოთ: «გიხაროდენ, მიმადლებულო! უფალი შენ თანა!» რამეთუ შენდა არს სიხარული, ვითარცა არს ჭეშმარიტ, ამისთვის რამეთუ შენ თანა და შენ შორის უფალმან ყოველთამან დაიმკვდრა, ვითარცა უწყის. **სიხაროდენ**, მიმადლებულო! შენ თანა უფალი! და არა ქუეყანისაგანი სიძმ, თვთ იგი თავადი უფალი და სიწმიდისა მამად, ქალწულებისა მცველი და სიწმიდისა უფალი, უტვრწელებისა იგი შემოქმედი და აზნაურებისა მომცემელი და ცხოვრებისა იგი მოღუაწ და ჭეშმარიტებისა და მშვედობისა მეუნჯ და მომცემელი, — იგი თავადი უფალი შენ თანა, რამეთუ შენ შორის ღმრთეებისა მადლმან განისუენა, რადთა აცხოვნოს ნათესავი კაცთაჲ,

ვითარცა მოწყალემან უფალმან, და არღარა ეშინის ადამს გუელისა მისთვს მზაკუვარისა, რამეთუ მო-რად-ვიდა უფალი ჩუენი, ყოველი ძალი მტერისაჲ განაბნია და არღარა ეშინის ნათესავსა კაცთასა ზაკუვისა მისთვს გუელი-
სა და საცთურისა, რამეთუ უფალმან ჩუენმან შემუსრა თავები ვეშაპისაჲ წყლითა მით ნათ-
ლის-ღებისაჲთა.

სრღარა მეშინის მე სმენად, ვითარმედ: «მი-
წად ხარ და მიწადვე წარხვდე» (დაბ. 3,19), რა-
მეთუ უფალმან წმიდითა მით ნათლის-ცემითა
მწინკული იგი ცოდვისაჲ განმბანა მე; არღარა
ვტირ, არღარა ვიგლოვ, არღარა ვიტყვ მე, ვი-
თარმედ: «მივიქცე მე გლახაკებად, რამეთუ გან-
მესხა მე ეკალი» (ფს. 31,4), რამეთუ უფალმან
ეკალთა ჩუენთაჲ იგი ცოდვაჲ აღმოჰფხურა და
თავსა ზედა თვსსა გვრგვანად დაიდგა.

თახსნილ არს ცოდვაჲ იგი ჩუენი; დაჴსნილ
არს პირველი იგი ჩუენი წყევად, რომელი იტყვს:
«ეკალთა და კურომსთავთა აღმოგიცმნებდეს
შენ ქუეყანაჲ» (დაბ. 3,18). სდმოიფხურა ეკალი
იგი, აღმოკუარდა კურომსთავი იგი, აღყუავდა
წმიდისაგან ქალწულისა ხმ იგი ცხოვრებისაჲ
და მადლისაჲ.

სრღარა ეშინის ევას ყუედრებისაგან, არ-
ცაღა შობადისა მისთვს საღმობისა, რამეთუ
წმიდისაგან ქალწულისა მისი იგი შეცოდებაჲ
განქარდა მის გამო, რომელი-იგი მისგან იშვა,
რადთა აცხოვნოს, რომელი-იგი ხატად თვსა
შექმნა.

ჩყარო ცხოვრების მეყავნ ჩუენ წმიდაჲ ქალ-
წული, წყარო ნათლის ქრისტეს მიმართ არს
და აღმოსაგალ საცნაურისა მის ნათლისა. სიხ-
აროდენ, მიმადლებულო! უფალი შენ თანა და
შენგან, რომელი ღმრთეებითა სრულ და კაცებ-
ითა სრულ; რომელსა შინა დამკვდრებულ არს
ყოველივე სავსებაჲ ღმრთეებისაჲ. სიხაროდენ,
მიმადლებულო! უფალი შენ თანა, მკველისა
თანა მეუფმ, შეუგინებელისა თანა განმწმედე-
ლი ყოველთაჲ, შუენიერისა თანა «შუენიერი
იგი სიკეთითა უფრომს ძეთა კაცთასა» (ფს.
44,2), რადთა აცხოვნოს რომელი-იგი ხატად
თვსა შექმნა.

სიტყვთა საღმრთოთა მადლისაჲთა და სარ-
წმუნოებისაჲთა ვიხარებდეთ, რამეთუ ვარდითა
და შროშნითა და სულნელებისა ნელსაცხებლი-
თა უტრწნელი იგი არმ ჩუენი — ქრისტე ჩუენ-
და მოვიდა. შუენიერმან ეკლესიათა სამოთხემან
საღმრთოთაგან სულნელებათა დასაკრებელნი

სულთა ჩუენთანი აღავსნა.

წმიდითა გულითა მოუტდეთ და ვპოოთ
ოქრო-ბრკინვალმ იგი სარწმუნოებაჲ ელვარმ
და ნაყოფნი უკუდავებისანი მას შინა სულ-
ნელებითა სავსენი, რამეთუ უტრწნელისაგან
მარიაშისა ნაყოფ-შუენიერი იგი ხმ აღმოსცმნ-
და, რადთა ვითარცა წმიდამან და მოწყალემან
აცხოვნოს თვსი იგი შექმნული.

ღრძენი იყო ყოვლითავე წმიდაჲ იგი, ყოველ-
თა შორის ნათესავთა არაჲინ დედათა შორის მს-
გავს მისა იპოვა.

სრა ვითარ პირველი იგი ქალწული ევა მარ-
ტოჲ სამოთხესა შინა უსუსური გონებითა შე-
იტყუვა გუელისაგან და ესრტო სიტყუად იგი
შეიწყნარა და სიკუდილი სოფლად შემოიღო და
ამისთვსცა ყოველი შრომაჲ წმიდათა შეამთხვა,
არამედ მხოლოდსაგან წმიდისა მარიაშისა ნერ-
გი იგი ცხოვრებისაჲ აღმოგვცმნა ჩუენ. თა რა-
მეთუ ესე მარტოჲ სულითა და ჴორციითა იპოვა
წმიდა და გულ-დებულებითა გონებითა ანგელოზ-
სა მას ეტყოდა: «ვინაჲ არს მოკითხვაჲ ესე და
ვითარ იყოს ესე ჩემდა? მინებს სწავლის, ვითარ
დიდად შუენიერი იგი ჴელმწიფებაჲ მოგუემს-
გავსების ჩუენსა ამას სიგლახაკესა? ვითარ,
რომელსა-იგი აქუს ძლიერებისა ჴელმწიფე-
ბაჲ, შეიმოსს ხატსა ჩუენისა შეურაცხებისა?
და რომელი უპირადმს საუკუნეთა ღმერთ არს,
ვითარ ყრმა იქმნების და ჴორციელ იქმნების,
რომელმან შეიმოსა ნათელი სამოსელი (ფს.
103,2) და აცხოვნებს თვსთა დაბადებულთა?»
ესვეითართა საიდუმლოთა წმიდაჲ ქალწუ-
ლი ეძიებდა, მიუწდომელთა და საღმრთოთა
საიდუმლოთა დამტევნელ იქმნა და ფარვითა
სულისა წმიდისაჲთა.

თა გამოჴდა ჴუმარიტებაჲ იგი გუამისაჲ
გუამისაგან, და რომელ-იგი თქვს, ვითარმედ:
«სიბრძნემან იშმნა თავისა თვსისა სახლი» (იგ-
ავ. 9,1), «სიტყუად იგი ჴორციელ იქმნა და და-
ემკვდრა ჩუენ შორის» (ინ. 1,14), ესე იგი არს,
მასვე გუამსა შინა, რომელ შეემოსა კაცისაგან
და სულითა საშუმინველისაჲთა ცხოველ ყო და
უცვალელებლმან ღმერთმან ხატი მონებისაჲ შე-
იმოსა, რადთა ურწმუნოთა საგონებელ იყოს
ვითარცა კაცი, ხოლო მორწმუნეთა გამოცხა-
დოს ვითარცა ღმერთი, რადთა პირველ შექმნუ-
ლი იგი კუალად განაახლოს.

თუ ღმრთის და ღმერთ უპირადმს საუკუნეთა
რად იყო, ძედ დედაკაცისა წმიდისა ჯერ-იჩინა
ყოფად და უხილავი იგი იხილეს, და მდიდარი

იგი ჩუენთჳს დაგლაზაკნა და უვნებელმან მან და უკუდავმან იჳნო ვითარცა კაცმან; შეიერთა ჳორციტა და არა იცვალა სულითა, მოკუდავსა გუამსა დაიტიბა დაუტევნელი იგი, რადთა იგიცა უკუდავ ყოს, და თანა-უკუდავ ყო ღმრთეებისა, რადთა ჳელთაგან მისთა წმიდათა შექმნული იგი კუალად განაახლოს.

ნათელი მოვიდა სოფლად — ქრისტე ღმერთი ჩუენი, და განანათლებს ყოველთავე ნათლითა მით გამოუთქუმელითა; ჳმად მამისა უხილავისაჲ ზეგარდამო წამებს: «ესე არს ძმ ჩემი, სიტყუაჲ უპირადჳს საუკუნეთა არს» (შდრ. მთ. 3,17).

ჴოლო მარიამ სიტყუთა მით ანგელოზისაჲთა მოიზღუდვოდა; ჴოლო შობასა მას უფლისასა განიზრახვიდა, და უსწორებელსა გულის-სიტყუასა კაცობრივსა განიზრახვიდა: ოდესმე სიმაღლესა ღმრთეებისასა აღიწვოდა და ოდესმე სიმდაბლესა კაცობრივსა გულს-ეტყოდა და ესრჳთ საცნაურისა მის სასწორისა ორკერძოვე გამოიკულებდა. ჴაშინლა ჳუმმარიტისა მის ღმრთისა მიერ შეწვენასა ღირს იქმნა, რამეთუ რომელმან წმიდაჲ იგი ქალწულებისა ჳმარი უვნებელად დაიცვა და გულისაჲცა განსაკითხავი უქცეველ ყო. ოა აცხოვნებს დაბადებულთა, რომელნი ჴატად თვსა შექმნნა.

ჴადლი ჩუენდა მოვიდა ქალწულისაგან მარიამისა — ქრისტჳ, ძმ ღმრთისაჲ, რომელი იშვა მისგან, მაღლითა გუაცხოვნებს ჩუენ დაბადებული ყოველთაჲ, იხარებს ყოველი დაბადებული, რამეთუ ქრისტჳ სოფელსა შინა იშვა — უგამოცდილებისა ღრაჳკანი, რადთა მოიგოს სასუფეველისა იგი საყოფელი; სიხარულითა შინაგან წმიდაჲ იგი ქალწული აღივსებოდა მის მიერ, რომელმან-იგი მისგან ჳორცნი შეისხნა, რადთა დაცემული იგი ცოდვასა ქუეშე კუალად განაახლოს.

ღიგალობთ შენ, წმიდაო მამაო, რამეთუ ვიხ-

ილეთ ნათელი ღიდი, რომელ მოგუეც ჩუენ ქრისტე იესუჲს მიერ, რომელი წმიდისაგან ქალწულისა იშვა, აღასრულნა ღმრთეებით საკვირველებანი და ვნებანი ჩუენთჳს თვსითა ჳორციტა, თავს ისხნა საშუმინველითა და სულითა. ოა ჩუენცა, ვიდრე ჳორცთა შინა ვართ, ღმრთეებასა ანგელოზებრითა გალობითა სათნო-ყოფად ვისწრაფოთ გამოჩინებულისა სახითა და საღმრთოთა მათ მეცნიერებათა ჳუმმარიტებითა მორწმუნესა გონებასა ჩუენსა დავსთესოთ, რამეთუ არს საიდუმლოჲ ესე მიუწლომელ, უხილავ, უცვალეებელ, გამოუთქუმელ, მღუმრიად თაყუანის-საცემელ და გონიერებითა დასაკვრვებელ.

ოა ესეცა წმიდაჲ ქალწული დაჳკვრდა და, ვითარ ნათლისა იგი ბრწყინვალეებაჲ დედაკაცი-სა ნაშობ იქმნა, საფასესა მას ცხორებისასა შეიტყობოდა და მოკითხვასა მთავარანგელოზისასა განიზრახვიდა, ვიდრემდე სრულიად გამოიღო ნაყოფი იგი მაცხოვარებისაჲ, რადთა აცხოვნოს კაცი.

ოა უკუე ამიერიტგან ჴატ-შუენიერნი იგი ყუავილნი ქრისტჳს მოძღურებისანი ნაყოფთა კურთხევისათა გამოგვცმნებენ ჩუენ; აჳა ყოველივე სიწმიდჳ და სულნელებაჲ და ლოცვისა იგი საკუმეველი წმიდითა გონებითა ღმრთისა შეეწიროთ; აჳა ქალწულებამან და სიწმიდემან მოხარულად ცხოვრებითა შემოსილი იგი ტევანი გამოიღო; აჳა მოღუაწებანი იგი ძღვეითა შემოსილისა ძლიერებისანი ნაყოფთა სიხარულისათა; აჳა სამებისა წმიდისა იგი საიდუმლოჲ მთავარანგელოზისა მიერ წმიდასა ქალწულსა გამოეცხადა მსგავსად სახარებისა, ვითარმედ: «სული წმიდაჲ მოვიდეს შენ ზედა და ძალი მაღლისაჲ გფარვიდეს შენ და შობილი იგი წმიდაჲ ძმ ღმრთისაჲ» (ლუკ. 1,35).

ძისა ღიდებაჲ და პატოვი და სიმტკიცჳ და თაყუანის-ცემად უკუნითი უკუნისამდე. ომენ.

